

Hantering av prisnivåer för tillsynsperioden 2019–2022

Sammanfattning

Denna bilaga gäller företag som inte har begärt omprövning enligt 6 kap. 15 § naturgaslagen (2005:403) och inte heller får sin intäktsram omprövad enligt 6 kap. 16 § naturgaslagen. Detta innebär att Energimarknadsinspektionen (Ei) utgår från de uppgifter och metoder som ligger till grund för den senast fastställda intäktsramen.

Ei fastställer intäktsramen efter tillsynsperioden för 2019–2022 i respektive års prisnivå. Detta innebär att alla kostnadsposter behöver indexeras till respektive års prisnivå. Vid indexering av kapitalkostnader, kapitalbas och anslutningsavgifter används det sammanvägda entreprenadindexet (basår 1985). Vid indexering av de löpande kostnaderna används konsumentprisindex (KPI, basår 1980).

I denna bilaga redovisar Ei det tillvägagångssätt och de överväganden angående index som myndigheten lägger till grund för omprövningar och jämförelser.

De index som Ei använt återfinns i beslutsbilagorna 2 och 3.

Bakgrund och utgångspunkter

Intäktsramen inför tillsynsperioden 2019–2022 fastställdes i 2017 års prisnivå. Efter tillsynsperioden ska Ei nu ta ställning till om den senast fastställda intäktsramen ska omprövas enligt 6 kap. 15–17 §§ naturgaslagen.

När intäktsramen är fastställd efter perioden ska den jämföras med företagets verkliga intäkter enligt 6 kap. 19–20 §§ naturgaslagen. Intäkterna är redovisade i respektive års prisnivå, vilket innebär att intäkterna för en tillsynsperiod är i fyra olika års prisnivåer. För att kunna jämföra kostnaderna och intäkterna behöver Ei därför se till att dessa är i samma års prisnivå.

Ei har utgått från de index som har angetts i det senaste beslutet om intäktsram inför tillsynsperioden 2019–2022. Det innebär att det sammanvägda entreprenadindexet har använts för att räkna om kapitalbasens nuanskaffningsvärde och KPI har använts för att räkna om de löpande påverkbara kostnaderna. I det senaste beslutet som fattades innan tillsynsperioden framgick varken hur opåverkbara kostnader, intäkter eller avdraget för anslutningsavgifter ska indexeras. Ei måste därför ta ställning till hur prisnivån för dessa ska hanteras.

Hantering av prisnivåer vid beräkning av intäktsram efter tillsynsperioden

Index används för att jämföra hur värden har förändrats över tid i förhållande till en specifik startpunkt, ett basår. Index kan konstrueras på olika sätt och konstruktionen har betydelse för hur nära verkligheten ett index kommer vad gäller en specifik värdeutveckling. Det finns däremot inget index som helt speglar utvecklingen för de faktiska kostnader och intäkter som företagen har.

Ei anser att indexering av kostnader och intäkter bör begränsas till situationer där det inte går att undvika och att justeringen ska stämma överens med verkligheten i så stor utsträckning som det går. En metod där indexering inte behövs för varken exempelvis de opåverkbara kostnaderna eller intäkterna är därför att föredra. Detta uppnås genom att intäktsramen fastställs för varje år i respektive års prisnivå.

Vid beräkning av intäktsramen efter tillsynsperioden har det sammanvägda entreprenadindexet använts för indexering av kapitalkostnader då dessa kostnader baseras på kapitalbasen som enligt beslut inför tillsynsperioden ska indexeras med det sammanvägda entreprenadindexet. Det sammanvägda entreprenadindexet är även hänförligt till avdraget för anslutningsavgifter då de anläggningar som utgör anslutningarna också återfinns i kapitalbasen som indexeras med detta index och ofta utgör merparten av anslutningsavgiften. Av denna anledning använder Ei det sammanvägda entreprenadindexet för indexering av anslutningsavgifter. Vid indexering av löpande påverkbara kostnader har KPI använts i enlighet med beslutet inför tillsynsperioden.

Denna metod kan dock inte tillämpas i sin helhet för de företag där Ei ska fastställa den slutliga intäktsramen utifrån de prognoser som angavs i 2017 års prisnivå. De prognostiserade opåverkbara kostnaderna och den del av avdraget för anslutningsavgifter som utgörs av prognoser måste först omvandlas till respektive års prisnivå för åren 2019–2022. Därefter kommer Ei att kvitta kostnaderna mot

företagens verkliga intäkter. Opåverkbara kostnader går inom begreppet löpande kostnader och för de löpande påverkbara kostnaderna ska KPI användas. Detta motiverar även att KPI ska användas för att indexera de opåverkbara kostnaderna. Ei har därför använt KPI för indexering av löpande opåverkbara kostnader. Det sammanvägda entreprenadindexet har använts för att indexera den del av avdraget för anslutningsavgifter som utgörs av prognoser med samma resonemang som nämnts i stycket ovan.

Ei:s hantering av prisnivåer vid bedömning om omprövning av intäktsramen enligt 6 kap. 15–17 §§ naturgaslagen

Vid bedömningen om intäktsramen ska omprövas enligt 6 kap. 15–17 §§ naturgaslagen behöver den senast fastställda intäktsramen kunna jämföras med företagets intäktsram beräknad med faktiskt utfall. Intäktsramen inför tillsynsperioden beslutades med ett belopp för hela tillsynsperioden om fyra år i 2017 års prisnivå. Detta innebär att kapitalkostnaderna, de löpande kostnaderna samt anslutningsavgifterna som beräknas med faktiskt utfall behöver indexeras till 2017 års prisnivå för att kunna jämföras med den senast fastställda intäktsramen.

Av samma anledningar som vid beräkning av intäktsramen efter tillsynsperioden, som beskrivits under föregående rubrik, har det sammanvägda entreprenadindexet använts för indexering av kapitalkostnaderna och anslutningsavgifterna.

I enlighet med beslutet inför tillsynsperioden och motivering ovan har KPI använts för indexering av löpande kostnaderna. Ei har därför använt KPI för indexering av löpande opåverkbara kostnader som efter tillsynsperioden rapporterats in i respektive års prisnivå. Indexeringarna gör att Ei kan jämföra den senaste fastställda intäktsramen (beräknad med prognosticerade uppgifter men med beaktande av eventuella domar som avgjorts under tillsynsperioden) med företagets intäktsram beräknad med faktiskt utfall.